

Ա Ր Ա Ր Ա Տ

ԹԻԻԳ. — ՇՐՋԱՆ ԺԳ.

1881

ՏԱՐԻ ԺԳ. ԱՊՐԻԼ 30.

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻԻՆ.

Սրբազան Պօղոս Առաքեալը Եկեղեցւոյ այս սուրբ խորհուրդը
Դժ է անուանում. « Խորհո՛ւրդս այս Դժ է » :

Մեծ է արդարեւ, որովհետեւ սա իւր մէջ պարունակում է
այն անգրանիկ օրհնութիւնը, որով օրհնեց Աստուած մարդ-
կութեան նախածնող Եղեմական զոյգ ընտանիքին. որով-
հետեւ բովանդակում է իւր մէջ այն երջանկութիւնը, որով հա-
ճեցաւ Աստուած երջանկացնել մարդկութիւնը. որովհետեւ
Աստուծոյ նախասահման նպատակի համեմատ ծառայում է
մարդկան անելութեանը, եւ մանաւանդ մեծ է նորա համար,
որ այս սուրբ խորհրդով զուգաւորուածները կրում են Փրկչի՝
Ս. Եկեղեցւոյ հետ միաւորութեան նմանութիւնը, որ գերազանց
շնորհ է քրիստոնէի համար: « Խորհո՛ւրդս այս Դժ է » , ասում է
Առաքեալը, « Բայց ես ասեմ է Քրիստոս և յեկեղեցի » :

Բայց անհրաժեշտ է նկատել եւ այս, որ որչափ մեծ է այս
ամուսնութեան խորհուրդը, նոյնչափ եւս Դժ և հարեւար են սորա
շնորհը վայելել ջանկացող քրիստոնէի պարսպանքները,
որոց սրբութեամբ կատարողները միայն կստանան յիշեալ Աս-
տուածապարգեւ օրհնութիւնը, երջանկութիւնն ու սրբարար
շնորհը:

«Ա՛րք սերեցէ՛ք զհամայն յեր, որպէս և Քրիստոս սերեաց զԵկեղեցի և զանչն իւր հարմեաց վնան նորա:» Ահա, Քրիստոսն է՛ր գէպի իւր կինը ունեցած գլխաւոր պարտաւորութիւնը «էրն է. այս անձնազօհ սիրոյ պայմանոյ պէտքէ քրիստոնեայն վճռէ՝ ընդունել այս աստուածասահման զուգաւորութեան Եկեղեցւոյ սուրբ խորհուրդը, ինչպէս երկնաւոր Փետայ — Յիսուսը ընդունեց իւր հարսին — Եկեղեցւոյ հետ միաւորութիւնը եւ արդիւնաւորեց գործով: Այն քրիստոնեայն, որ արագօրայ այս պայմանի այլապէս խաբարէս — Էկարս հանգամանքներէ և Վերջներէ շարժումը շահաւերակն պայմաններով կընդունի այս սուրբ խորհուրդը, նա կատարեալ սրբապիղծ է:

Իսկ ինչի՞ մէջ պէտքէ արտայայտուի մարդոյ սէրը գէպի իւր կինը. — անկասկած նորա հէզ և անոյշ կենցաղաւորութեան մէջ: Մարդը քաջ համոզուած լինելով, որ իւր կինը իրան «արքայէ պսակ», այլ հաստատ ընկեր, զուգընթաց ուղեկից կեանքի ամեն քաղցր ու դառն հանգամանքների մէջ, պարտական է իւր ընտանեկան եւ հասարակական կեանքի մէջ յորդեղ իւր կնոջ իրաւունքները, հաւասար իւր անձին հոգալ եւ նորա բարոյական եւ մարմնական պիտոյքները, զգուշանալ նորա դիւրարէկ սիրտը դառնացնելուց եւ սէրը իրանից պաշտպանելուց:

Այս այսպէս լինելուց յետոյ բոլորովին աններելի յանցանք է քրիստոնեայ մարդկանց՝ Կոլէս և Վայքէնի վարմունք ունենալ իւրեանց կանանց հետ, որոց՝ Աստուծոյ սեղանի եւ քահանայի առաջ ուխտել են սիրել, սիրել այնպէս, ինչպէս Փրկիչը սիրեց իւր Ս. Եկեղեցւոյն. այո, աստուածընդգէմ ուխտագանցութիւն է մարդկանց կողմից վայրենաբար վերաբերվիլ գէպի իւրեանց կանայքը, որոց հոգատար, հովանաւոր եւ կեանքի երկրորդ պահապան հրեշտակ լինել ուխտեցին Աստուծոյ առաջ, աններելի յանցանք է, այո, մարդկանց կողմից դրժել այդ ուխտին եւ ընդհակառակն նոցա անողորմելի հարստահարիչը լինել: «Ա՛րք սերեցէ՛ք զհամայն յեր, որպէս և Քրիստոս սերեաց զԵկեղեցի»:

«Կանայք իւրեանց արանց հնազանդ լիցին, որպէս և Տէառն, զի այր է Գլուխ կնոջ, որպէս և Քրիստոս Գլուխ է Եկեղեցւոյ . . . Որպէս Եկեղեցի հնազանդ լինի Քրիստոսին, նոյնպէս և կանայք իւրեանց արանց յառնային:»

Ահա եւ կանանց փոխադարձ պարտաւորութիւնը գէպի իւրեանց մարդիկը, «ամէն քանի մէջ հնազանդ լինել ծարրիանց»։ Ընտանեկան կատարեալ բաղդաւորութիւնը, երկնային սէրն ու խաղաղութիւնը, սոցտ հետ միասին եւ Աստուծոյ օրհնութիւնն ու յաջողութիւնը ընտանեկան ամեն գործերի մէջ, կայանումէ կանանց գէպի իւրեանց մարդիկը ունեցած հնազանդութեան մէջ, հնազանդութեան, որ բղիւսած պէտքէ լինի ոչ ստրկական ջած սրտից՝ ահամայ, այլ իւր պարտուց քաջ գիտակից եւ վեհանձն սրտից, ոչ տհաճութեամբ, այլ մեծ յօժարութեամբ եւ ուրախութեամբ։

Այս ամուսնական փոխադարձ պարտաւորութիւնները կատարելու գլխաւոր եւ ապահով միջոցներից առաջինն է՝ երկու ամուսինների քաղցր եւ ներգրամիտ զիջողութեամբ վերաբերվիլը միմեանց ընդ եւ պաշտօնային կողմերէն. այս փոխադարձ զիջողութիւնը նոյն իսկ սկզբից առաջը կառնու այն անբաւականութիւնների եւ հակառակութիւնների, որոնք ծագումեն շատ անգամ ամենաչնչին առիթներից եւ որոնցից, կարեւր ասել, ապատ չէ ոչ մի ընտանիք. իսկ երկրորդ միջոցն է փոխադարձ հասարակական-ընկերային Աստուծոյ առաջ միմեանց տուած փոխադարձ հաւատարմութեան ուխտի մէջ հաստատուն լինել մինչեւ յմահ. ահա այն գլխաւոր պայմանը, որ պահանջումէ ընտանիքի կատարեալ բաղդաւորութիւնը։ Որպիսի եւ որքան սոսկալի յանցանքներ են գործուել եւ գործուումեն ամուսնական անհաւատարմութեան եւ խառնազնացութեան պատճառով. որքան մարդիկ կորչումեն անհաւատարիմ կնոջ ձեռքով. որքան՝ իւրեանց ուխտին հաւատարիմ եւ աստուածալիս կանայք հեծում եւ կորչումեն անառակ մարդկանց անողորմ հարուածների տակ. քանի՜ քանի՜ ընտանիք լացով եւ հառաչանքով գերեզման է իջուցել դա, եւ որքան հարուստ ահալներ վերջին աստիճանի աղքատութեան է հասուցել, քանի՜ հազարաւոր մանուկներ անբարոյական եւ հրեշման ծնողաց վատ ազդեցութեան տակ փչացել մեռել են բարոյապէս եւ նոյն անբարոյականութիւնը ածանցել իւրեանց աերունդների մէջ. եւ միթէ այս ամուսնական անհաւատարմութեան պախարակելի հետեւանքներից մինը չէ ամուսինների միմեանցից բաժան-

ւիլը՝ ամուսինների, որոնք ցմահ անբաժան ընկերակցութիւն էին ուխտել Աստուծոյ. քանզի, բաժանել Աստուծոյ օրհնութեամբ ամուսնական միաւորութիւնը՝ այդպիսի ամուսինների կողմից նշանակումէ կամովին արատաւորել իւրեանց անունները, նշանակումէ մեղանչել Աւետարանի ճշմարտութեան սկզբունքների եւ Ս. եկեղեցւոյ Հիմնադիր եւ օրհնագիր Յիսուսի դէմ, որ ամուսինների բաժանման ապօրինաւորութիւնը ցոյց տալով՝ պատուիրեց « Զոր Աստուծոյ զսպանելու, մարդ մի մեկնեացէ » . եւ ոչ այսչափ միայն, այլ այդպիսի օրինադանքներին դատապարտութեան միջոց կարգաց տեսնելով, « Որ արշալէ զինքն իւր ասանց բանի, որանկախէան, նա որայ նմայ ընալ. եւ որ արշալէալն ասան, ընայ » :

Ընտանիքը, որի մէջ թագաւորումէ ամուսնական փոխադարձ սէրն ու հաւատարմութիւնը, երջանկութեան եղեմ է, որ ընծայումէ մարդկութեան պիտանի եւ Աստուծոյ հաճոյական բարեկիրթ զաւակներ: Մշտնջենաւորապէս ապահովուած է այն ազգի գոյութիւնը, որը բաղկացած է այսպիսի ընտանիքներից: Սորանցից են բղխում ամբողջ ազգի յառաջադիմութիւնն ու հարստութիւնը: Բայց այդպիսի ընտանիքներ ունենալու համար անհրաժեշտ է երկսեռ երիտասարդութիւնը, որ պատրաստուած է լինել նոր սերնդեան հայրեր ու մայրեր, կրթել, դաստիարակել ամուսնական փոխադարձ սիրոյ եւ հաւատարմութեան մէջ, որ կարողանան գնահատել, խնամել իւրեանց կեանքը, զարգարել դորան մարմնական եւ բարոյական բարեմասնութիւններով, յարգել իւրեանց մարդկութեան բարձր պատիւը. որ կարողանան ամենայն սրբութեամբ պաշտել ողջախոհութիւնն ու սրբութիւնը եւ այնպէս գովելի նախահոգութեամբ պատրաստուել սուրբ ամուսնութեան մէջ եւ բազմապատիւ խորհուրդը ընդունելու. այո, նոցա մարմնական եւ բարոյական կրթութիւնից կախումն ունի ապագայ սերունդների մարմնական եւ բարոյական կրթութիւնը:

Ս. Վարդապետ: